

Taulukko 5. Kuvaus lääkehoitoon kouluttamattomien osallistumisesta lääkehoidon toteuttamiseen ^{1,2,3}.

LÄÄKEHOITOON KOULUTTAMATTOMIEN OSALLISTUMINEN LÄÄKEHOIDON TOTEUTUKSEEN	
<p>Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt (esim. sosionomi, geronomi, fysioterapeutti) Ammattiryhmien koulutukseen sisältyy vaihteleva määrä lääkehoidon opintoja, joten työnantajan vastuulla on selvittää tutkintoon sisältyneet lääkehoidon opinnot ennen lääkehoitoon osallistumista.</p> <p>Tutkintoon on sisältynyt vähintään lähihoitajan osaamisvaatimuksia vastaava määrä lääkehoidon opintoja</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Henkilö voi toteuttaa lääkehoitoa ilman erillistä lääkehoitolupaa lääkehoidon perusosaamisen varmistamisen jälkeen, esimerkiksi tilata lääkkeitä, jakaa lääkkeitä potilaskohtaisesti annoksiin sekä antaa lääkkeitä (muuta kuin PKV-läkkeitä ja huumausaineläkkeitä) luonnollista tietä eli tabletteina, kapseleina, liuoksina, silmä- ja korvatippoina, voiteina, laastareina ja peräpuikkoina.☐ Lisäkoulutus ja erillinen kirjallinen lääkehoitolupa tarvitaan esim. PKV-läkehoidon toteuttamiseen luonnollista reittiä sekä injektoiden (ihon alle, lihakseen) antamiseen <p>Tutkintoon ei ole sisältynyt lääkehoidon opintoja</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Ei osallistu lääkehoitoon ennen kuin on suorittanut riittävän, työnantajan määrittelemän lisäkoulutuksen. Lisäkoulutuksen sisältö tulee määritellä työtehtävissä tarvittavan osaamisen ja toimintayksikössä toteutettavan lääkehoidon vaatimuksia vastaavaksi.☐ Kaikki lääkehoitoon osallistuminen vaatii kirjallisen lääkehoitoluvan, joka on asiakas/potilas-, lääke- tai antoreittikohtainen (ei yksikkökohtainen)☐ Lisäkoulutuksen suorittamisen, osaamisen varmistamisen ja lääkehoitoluvan myöntämisen jälkeen voi antaa esim. valmiiksi jaettuja lääkkeitä luonnollista tietä☐ Jos on välttämätöntä toteuttaa vaativampaa lääkehoitoa (esim. insuliinihoito), edellyttää se erillistä lisäkoulutusta, osaamisen varmistamista ja lääkehoitolupaa	<p>Muut, kuin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt (esim. hoiva-avustaja) Lähtökohtana on, että muut kuin lääkehoitoon koulutetut sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt eivät osallistu lääkehoidon toteuttamiseen sosiaali- ja terveydenhuollossa.</p> <p>Mikäli työnantaja arvioi, että yksikön toiminnan kannalta lääkehoitoon kouluttamattoman henkilöstön osallistuminen lääkehoitoon on välttämätöntä</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Heidät koulutetaan lääkehoidon tehtäviin työnantajan määrittelemän, työtehtävissä tarvittavan osaamisen vaatimukset huomioon ottavan lisäkoulutuksen mukaan☐ Kaikki lääkehoitoon osallistuminen vaatii kirjallisen lääkehoitoluvan, joka on asiakas- tai lääkekohtainen (ei yksikkö- tai antoreittikohtainen)☐ Lääkehoitoon kouluttautumattomalle henkilölle tarkoitetun lisäkoulutuksen suorittamisen, osaamisen varmistamisen ja lääkehoitoluvan myöntämisen jälkeen henkilö voi esim. antaa valmiiksi jaettuja lääkkeitä luonnollista tietä, pois lukien PKV-lääkkeitä tai huumausaineiksi luokitellut lääkkeet☐ Lääkehoitoon kouluttautumattomat henkilöt eivät voi itsenäisesti vastata asiakkaan lääkehoidosta

¹ Sosiaali- ja terveysministeriö. Turvallinen lääkehoito. Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:6.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162847/STM_2021_6.pdf?sequence=3&isAllowed=y

² Valvira. Lääkehoidon toteuttaminen <https://valvira.fi/sosiaali-ja-terveydenhuolto/laakehoidon-toteuttaminen>

³ Turvallinen lääkehoito oppaan UKK-palsta (https://fimea.fi/kehittaminen_ja_hta/jarkeva-laakehoito/turvallinen-laakehoito)